

V prípade pokusu zločinu dľa odst. 2. §-u 349. Trz. najmenšia miera trestu je 6-mesačný žalár (§ 66. Trz.). Z tejto príčiny v prípade vyrubania 7- a 6-ročnej káznice nemôže byť reči o priblížení sa najmensej miere zákonom predpísaného trestu. Nasledovne v takomto prípade nesprávne je odvolanie sa na § 91. Trz.

Dľa 2. odstavca bodu 4. §-u 3. zákona zo dňa 31. januára 1919 č. 75 Sb. z. a nar. (v znení §-u 1. zákona číslo 163-1920 Sb. z. a nar.) »ide-li o výrok poroty, prísluší o tom, či má nastať ztrata práva volebného, rozhodnúť porotcom, a jestli nie je zvláštnym zákonom výslovne ustanovené, že ztrata volebného práva nastáva bezpodmienečne, môže byť ztrata vyslovená len vtedy, keď trestný čin bol spáchaný z pohnutí nízkyh a nečestných». Protivi sa tedy zákonu, keď porotný súd bez porotcovského rozhodnutia vypovie aj ztratu práva volebného do obcí na taký čin, aký je základom obžaloby.

11. februára 1922. Č. Kr. III. 15-1922.

Dr. A. Z.:

Prehľad slovenskej časti rozhodnutí Najvyššieho súdu Československej republiky vo veciach občianskych.

1.

Jestli rodič prejavil, že istú čiastku svojho majetku preniesol na svojho syna — ktorý mu v hospodárstve stále pomáhal — titulom tohoto stáleho pomáhania v hospodárstve, — z tohoto prejavu nutno konkludovať na to, že sa rodič povinným uznal synovi za pomáhanie protihodnotu dat a tejto svojej povinnosti za dosť učinil prevodom spomenutej čiastky svojho majetku na syna; z toho nasleduje, že rečený úkon je úkonom úplatným a tak dedický nárok na majetok, ktorý bol predmetom prevoau, prislúcha manželke-vdove zomretého syna, nezanechavšieho descendantov.

(7./I. 1921, č. Ro. III. 40/20.)

Skutkový stav. Do pozostalostí X-a patrily — medzi inými — nehnuteľnosti, ktoré preniesol na X-a jeho otec, prejaviac, že to činí preto, lebo mu jeho syn X. v hospodárstve stále pomáhal. X. nezanechal descendantov. Na rečené nehnuteľnosti vzniesli nárok descendanti otca X-ovho, uvádzajúc, že sú ony otcovizňou — a vzniesla dedický nárok aj manželka-vdova X-a, uvádzajúc, že si rečené nehnuteľnosti X. nadobudnul úplatným úkonom.

Sedria v Nitre rozsudkom č. P. 159/1916/9. priznala dedické právo na rečené nehnuteľnosti manželke X-a, kdežto súdna tabula v Bratislave rozsudkom č. P. I. 370/1919/24. priznala dedické právo descendantom otca X-ovho.

Najvyšší súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu a vyriekol, že rečené nehnuteľnosti sú nadobudnutým majetkom pozostavcu a tak na tento majetok manželské dedické právo prislúcha manželke-vdove X-a.

(Poznámka: Jestli by sa javil nepomer medzi hodnotou prevedeného majetku a hodnotou skutočných prác, konaných synom pre otca, (posledná by bola značne menšia), úkoru mohol by byť čiastočne za darovací považovaný dotyčne rozdielu medzi dvoma hodnotami; v tomto prípade by ovšem v úvahu prišlo i dedické právo descendantov otcovho.)

vých. — V prítomnom prípade táto otázka nebola dotknutá horejším rozhodnutím).

2.

Jestli si predávateľ v smluve, ktorej predmetom bola nehnuteľnosť, vyhradil právo k prameňu, nachádzajúceho sa na predanej nehnuteľnosti, prislúcha mu aj najpotrebnejšie územie okolo prameňa a služobnosť potrebnej cesty vozom — hoci si právo na územie a cestu v smluve výslovne nevyhradil.

(22/IV. 1921., č. Rv. III. 46/20).

Stav veci. A predal B-mu svoju nehnuteľnosť dočasnou smluvou s výhradou, že na tejto nehnuteľnosti nachádzajúci sa jódový a brómový prameň nie je predmetom kúpopredaju — lež jestli by A. prameň do 21-ho decembra 1927 nespeňažil, aj tento prameň prejde do vlastníctva B. bez akéhokoľvek dodatočného platenia; pri uzavieraní dočasnej smluvy medzi stranami nebolo reči o tom, že kolké územie okolo prameňa ostane vo vlastníctve A. a neprišla do reči ani otázka o prístupnutí ku prameňu. Ku prameňu bol prístup len cez predanú nehnuteľnosť možný.

B. žiadal v žalobe, aby bol A. zaviazaný na vydanie listiny, vhodnej k prevodu vlastníckeho práva dotyčnej nehnuteľnosti alebo trpieť poz. kn. prevod vlastníckeho práva na základe právoplatného rozsudku.

A. žiadal vo vzájomnej žalobe určiť, že rečený prameň nebol predmetom kúpopredaju, ďalej že mu prislúcha právo služobnosti cesty vozom k tomuto prameňu cez predanú nehnuteľnosť a žiadal zaviazat B-ho, aby podpísal nákras a listinu, potrebnú k poz. kn. zabezpečeniu rečeného práva.

Sedria v Rimavskej Sobotě rozsudkom č. P. 59/1918/34. žalobe B. vyhovel s tým obmedzením, že súčasne s poz. kn. prevodom vlastníckeho práva zaznačené má byť pre predávateľa (A) na dobu po rok 1927 právo užívania a speňaženia jódového a brómového prameňa, nachádzajúceho sa na predanej nehnuteľnosti.

Súdna tabuľa v Košiciach rozsudkom č. P. I. 510-1919-38 čiastočne zmenila rozsudok súdu prvostupňového, — medzi iným — ponechala A-mu vo vlastníctve územie 10 kvadr. siahové s prameňom, ktorý je na tomto území, — prisúdila mu právo služobnosti cesty vozom k rečenému územiu (panujúcemu pozemku) cez 78 kvadr. siahovú — na nákrese presne označenú — časť (pozemk. kn.) predajnej nehnuteľnosti (služobného pozemku), — kdežto pre B. podmienene prisúdila vlastnícke právo na rečené 10 kvadr. siahové územie s prameňom a nariadila, aby toto vlastnícke právo pre B. bolo zaznamenané (pránotované) s tým, že nakoľko by za vlastníka tejto parcely v pozemkovej knihe aj 22-ho decembra 1927. bol ešte A. alebo jeho dedič zapísaný, podmienenečné vlastnícke právo B. stane sa bezpodmienečným a zaznamenané vlastnícke právo považované má byť za ospravedlnené.

Najvyšší súd dovolacej žiadosti B-ho nevyhovel. Z dôvodov: Z toho obsahu dočasnej smluvy, že A. môže predat prameň do 21. decembra 1927, možno ustáľil, že A. ako predávateľ právo z prameňov vyhradil si preto, aby prameň predat, speňažiť mohol. Prameň len v tom prípade možno speňažiť, jestli ho možno vyúžitkovať, — toto je však nemožné bez istého, potrebného územia a cesty. Bezpochybné je tedy, že hoci A. predal spornú nehnuteľnosť a nevyhradil si výslovne potrebné územie a cestu k prameňu, samo sebou sa rozumejúc smluva má sa tak vykladať, že A-mu prislúcha potrebné územie a cesta pre tú príčinu, lebo bez nich bol by prameň neupotrebitelný a nespeňažiteľný, kdežto vôľa strán — tedy aj B. — na to smerovala, aby A. prameň speňažiť mohol.